

De hoofdpersonen

Johannes is de hoofdpersoon in dit boek. Hij is het kind dat stap voor stap volwassen wordt.

Elke stap, elke periode, beleeft Johannes een avontuur met een figuur uit een sprookje.

Hieronder lees je welke figuren dat zijn.

Je ziet ook bij welke periode in de ontwikkeling van Johannes ze horen.

- 1 Eerst ontmoet Johannes **Windekind**. In die periode is Johannes een klein kind dat fantaseert. Hij gelooft in de wonderlijke dingen die hij met Windekind beleeft.
- 2 Dan komt **Wistik** in het leven van Johannes. In die periode wil Johannes van alles weten. Maar hij is nog maar een schoolkind. Hij stelt geen kritische vragen. In de Wistik-tijd komt Johannes ook het meisje **Robinetta** tegen. Voor het eerst is hij verliefd.
- 3 Na Wistik ontmoet Johannes **Pluizer** en **dokter Cijfer**. Johannes is dan student en zij leren hem dat je alles met je verstand moet onderzoeken om het te begrijpen. En ook dat een goede onderzoeker geen gevoel heeft.

In deze periode wordt Johannes steeds somberder.
Hij zou het liefst dood zijn.
Maar **de Dood** wil hem nog niet meenemen.
Johannes moet eerst een goed mens worden,
zegt de Dood.

- 4 Aan het eind van het boek komt een '**gestalte**' naar Johannes toe. Die 'gestalte' geeft hem gevoel. Johannes moet van de 'gestalte' kiezen voor het Grote Licht met Windekind en de Dood. Óf voor een leven als een volwassen mens die om andere mensen geeft. Johannes kiest ervoor mens te zijn.

Nu is Johannes compleet: hij heeft fantasie, verstand en gevoel voor andere mensen.

1 Johannes

Ik zal je iets van de kleine Johannes vertellen.
Mijn verhaal lijkt veel op een sprookje, maar het is
toch allemaal echt gebeurd.

Johannes woont in een groot oud huis.
Het is een huis met veel kamers en trappen en er is
een rommelzolder en een donkere kelder.
Achter het huis een heel grote tuin.
Elke dag gaat Johannes op ontdekkingstocht in het
huis of in de tuin.
Zijn lievelingsplek is achter in de tuin. Daar is een
grote vijver.
Witte waterlelies drijven er op het water en het riet
fluistert bij elk zuchtje wind.
Aan de oever van de vijver is een grasveldje. Daar
ligt Johannes heel vaak.
Op zijn buik ligt hij dan te turen naar het water en
de waterplanten.
Of hij kijkt naar de duintoppen en de wolken aan de
overkant van het water.
Ik wou dat ik kon vliegen, denkt hij dan, dan vlieg ik
over de vijver naar de wolken.
En dan kijk ik wat er achter de wolken is.

Hij woont in het grote huis met zijn vader, een hond
en een kat.

Van zijn vader houdt hij het meest. En dan van Presto, het kleine bruine hondje. Aan Presto vertelt Johannes al zijn geheimen. Presto luistert altijd geduldig naar zijn baasje. Voor de kat Simon is Johannes een beetje bang. Simon is een grote, zwarte kat met een dikke staart. Hij is eigenwijs en luistert niet naar Johannes.

Johannes houdt ook van zijn kamertje. Hij houdt van het behang met de bloemen. Als hij in zijn bed ligt en naar de bloemen kijkt, ziet hij er allemaal gezichten in. Hij praat tegen die gezichten. Hij praat ook tegen de klok. Die tikt altijd terug. Stiekem wacht hij wel eens op een echt antwoord van het behang of van de klok.

Johannes heeft schoolvriendjes genoeg. Maar echte vriendjes die bij hem thuis komen spelen, heeft hij niet. Dat hoeft ook niet, want Presto is zijn vriend.

Johannes gaat vaak met zijn vader mee de duinen en de bossen in. Hij loopt dan achter hem aan en groet de bloemen en de bomen. Soms blijft zijn vader staan. Dan leert hij Johannes de naam van een plant of een dier.

Zijn vader is een wijs man die niet alles vertelt aan Johannes.

En dat is maar goed ook. Want Johannes gelooft nog in wonderen.

Elke avond voor het slapen gaan vouwt hij zijn handjes. Zo heeft hij dat geleerd.

Dan bidt hij eerst voor zijn vader en voor Presto.

Daarna bidt hij voor zichzelf en tot slot wenst hij dat er toch eindelijk eens een wonder gebeurt.

2 Windekind

Het is warm bij de vijver, en doodstil.

Johannes staart in het water. Hij ziet er de vuurrode zon in. Die verdwijnt bijna achter de duinen.

Achter de wolken kleurt de lucht ook rood.

Het is zo mooi. Wat zou hij daar graag eens kijken.

Er ligt een kleine boot in de vijver. Vastgebonden aan een boom.

Johannes mag er niet in gaan zitten. En varen mag al helemaal niet.

Zijn vader heeft hem dat streng verboden.

Maar deze avond ...

Langzaam maakt Johannes het touw los.

Presto springt in de boot, Johannes stapt erin en ze drijven weg.

Johannes ligt op zijn buik voor in het bootje. Hij kijkt naar de lucht in het water.

Vleugels, denkt hij. Nu vleugels en daarheen!

De zon is verdwenen, maar de lucht is nog rood.

Stil! Wat is dat? Er zoekt iets over het water.

Als Johannes opkijkt, ziet hij een grote blauwe *waterjuffer* op de rand van de boot zitten.

Zo groot heeft hij er nog nooit een gezien.

Ze zit stil, maar haar vleugels trillen heel snel. Zo snel, dat Johannes alleen maar een soort damp ziet.

En dan ineens gebeurt het wonder.

De libel verandert in een figuurtje met iets blauws aan.

In het blonde haar ligt een krans van witte bloemen en aan de schouders hangen vleugels in duizend kleuren.

Johannes straalt van geluk. Dit is het wonder!

‘Wil je mijn vriend zijn?’, fluistert Johannes.

Het is wel vreemd om dit te vragen aan iemand die je voor het eerst ziet. Maar hij heeft het gevoel dat hij dit wezentje al lang kent.

‘Ja, Johannes’, hoort hij een zachte stem zeggen.

‘Hoe heet je?’, vraagt Johannes.

‘Ik ben geboren in een *winde*. Noem mij daarom Windekind. Mijn vader is de zon en mijn moeder is de maan. Kijk, daar komt mijn moeder al aan.’

Hij wijst naar het oosten.

Johannes ziet de grote, ronde maan wit opkomen in de donkere lucht.

‘Dag moedertje’, roept Windekind. ‘U hoeft niet zo droevig te kijken, hoor. Ik kan hem toch vertrouwen?’

Windekind tikt met een bloemetje op de wang van Johannes.

‘Zij vindt het eigenlijk niet goed, Johannes, dat ik hier bij je ben.’

Maar ik vertrouw je. Je mag alleen nooit aan een mens mijn naam zeggen.

En je mag nooit, nooit over mij spreken. Beloof je dat?' 'Ja, Windekind.' Johannes vindt het allemaal nog zo vreemd.

Droomt hij? Presto ligt naast hem te slapen. Hij voelt de warme adem van het hondje en dat stelt hem gerust. Het moet echt waar zijn.

'Ik heb je hier vaak gezien, Johannes', zegt Windekind. 'Je lag altijd op je buik in het gras naar kikkers en salamanders te kijken.

Ik keek naar je vanuit het dichte riet.

Maar nu zijn we vrienden en nu wordt je leven anders. Ik zal je veel vertellen.

Ik zal je meer leren dan je schoolmeester. Die weet er echt niets van.

En als je me niet gelooft, dan zal ik het je laten zien en horen.'

'Zeg, Windekind, kun je me daarheen meenemen?'

Johannes wijst naar de duintop waar een tijdje geleden de zon onder is gegaan.

De lucht is er nog een beetje rood.

Windekind schudt zijn hoofd. 'Nu nog niet, Johannes.

Ik ben zelf nog niet eens bij vader geweest.'

'Ik ben altijd bij mijn vader', zegt Johannes.

‘Nee, dat is je vader niet. Wij zijn broers, want we hebben dezelfde vader: de zon.
Maar jij hebt een andere moeder. Jouw moeder is de aarde. En die van mij is de maan.
En jij bent in een huis bij mensen geboren, en ik in een *kelk* van een winde. Daarom zijn wij zo verschillend.’

Windekind springt van de rand van de boot af naar Johannes toe en kust hem op zijn voorhoofd.
Wat een vreemd gevoel, denkt Johannes. Het lijkt wel of alles om hem heen verandert.
Hij kan alles ineens veel scherper zien en horen.
Hij ziet dat de waterlelies gezichten hebben.
Hij hoort de bomen praten en het riet fluisteren.
‘Geef mij je hand eens’, zegt Windekind. ‘Dan trek ik het bootje naar de overkant.’

3 De krekelschool

Even later klimmen Johannes en Windekind aan land. Johannes merkt dat hij kleiner geworden is.

Hij moet over een rietstengel heen klimmen en het gras is hoog.

‘Let op’, zegt Windekind. ‘Nu zie je iets leuks: de krekelschool. Stil! We zijn er bijna.’

Ze komen bij een lichte open plek tussen het gras. Johannes ziet wel honderd krekeltjes die hun lessen aan het leren zijn.

Een grote dikke krekkel is de meester. Die overhoort ze. Eén voor één springen de leerlingen naar hem toe.

In één sprong moeten ze bij hem zijn.

Lukt dat niet, dan moeten ze voor straf in de hoek op een paddenstoel gaan staan.

Johannes hoort wat de meester vraagt en wat de krekeltjes antwoorden.

Van aardrijkskunde hoeven de krekels alleen maar 26 duinen en twee vijvers te kennen.

Van plantkunde moeten ze juist heel veel weten.

De meeste krekels weten er ook veel van.

Bij dierkunde hoort Johannes wat de krekels van de mens moeten weten.

Hij hoort dat de mens een groot, nutteloos en schadelijk dier is.

Het kan niet eens springen en vliegen!

Dan roept de meester: 'Springoefening!'
Alle krekeltjes gaan over elkaar heen springen.
Het is zo grappig om te zien, dat Johannes in zijn
handen klapt van plezier.
Als de krekels dat geluid horen, springen ze allemaal
weg. Ineens is de klas leeg.

Windekind kijkt Johannes aan. 'Stom van je.
Ik kan wel merken dat je bij de mensen geboren bent.'
'Het spijt me. Maar ik vond het zo leuk.'
'Het wordt nog veel leuker. Kom mee.'

4 Feest in het konijnenhol

Johannes en Windekind steken het veldje over en klimmen het duin op.

Halverwege stoppen ze bij een konijnenhol.

Het konijn dat er woont, ligt voor de ingang.

Johannes is blij dat Windekind vraagt of ze zijn hol eens mogen bekijken.

Hij heeft al zo vaak gedacht: hoe zou het er in zo'n hol uitzien?

‘Van mij mag het wel,’ antwoordt het konijn, ‘maar het is erg druk binnen.

Mijn hol wordt vandaag gebruikt voor een feest.’

‘O, leuk, een feest!’, lacht Windekind.

‘Nou, het is eigenlijk een treurig feest’, zegt het konijn. ‘Er is een mensenhuis gebouwd, duizend sprongen hier vandaan. Zeven familieleden van mij zijn daarbij omgekomen.

Bij de familie Muis en de familie Mol zijn nog veel meer doden gevallen.

We houden nu een feest voor de nabestaanden.

Iedereen geeft wat hij kan missen.’

‘Ik geef ook iets’, roept Johannes uit.

Hij heeft nog een beschuitje in zijn broekzak zitten.

Dat wil hij geven.

Maar nu pas merkt hij hoe klein hij zelf geworden is.

Het beschuitje is groot en zwaar.

Hij begrijpt niet dat het nog in zijn broekzak paste.

‘Dat is een kostbaar cadeau!’, roept het konijn.
‘Gaat u maar naar binnen, hoor!’

Windekind en Johannes lopen naar binnen. Het is er donker.

Al gauw komt er een glimworm die licht geeft.

De glimworm kijkt Johannes *argwanend* aan.

‘Jullie zijn toch elfen?’, vraagt hij dan.

‘Ja, dat zie je goed’, antwoordt Windekind.

‘Weet je dat jullie koning ook hier is?’

‘Echt? Is Oberon hier? Wat fijn! Die ken ik goed’,
roept Windekind uit.

‘Ja, en daarom is de zaal extra mooi gemaakt.’

De grote zaal in het konijnenhol is versierd met slingers van gedroogde bladeren en spinnenwebben. Aan de slingers hangen kleine vleermuizen. Johannes vindt het griezelig.

Maar de vele bewegende lichtjes van de glimwormen vindt hij prachtig.

Er zijn heel veel gasten. Johannes voelt zich niet echt op zijn gemak tussen al die dieren.

Hij blijft zo dicht mogelijk bij Windekind.

5 Het gouden sleuteltje

‘Kom, dan zal ik je aan de koning voorstellen’,
zegt Windekind tegen Johannes.

Ze dringen door de massa heen naar koning Oberon.

Oberon spreidt zijn armen uit als hij Windekind
ziet. Hij kust hem.

Sommige gasten kijken jaloers toe en Johannes
hoort twee dikke padden iets van ‘slijmerd’
fluisteren.

Windekind praat een tijdje met Oberon. Dan mag
Johannes dichterbij komen.

‘Geef mij je hand, Johannes’, zegt de koning.

‘Een vriend van Windekind is ook mijn vriend.

Ik zal je helpen als je hulp nodig hebt. Daarom geef
ik je een teken van onze vriendschap.’

Oberon maakt een klein gouden sleuteltje los van
zijn halsketting.

Terwijl hij het aan Johannes geeft, zegt hij:

‘Dit sleuteltje kan je geluk zijn. Het past op een
gouden kistje waar kostbare schatten in zitten.

Wie het kistje heeft, kan ik je niet zeggen. Je moet
maar goed zoeken.

Als je vrienden blijft met mij en Windekind zal het je
wel lukken.’

De elfenkoning knikt en Johannes bedankt hem
hartelijk.

Op een podium van mos beginnen drie kikkers te zingen. Veel dieren beginnen te dansen. Johannes kijkt vol verbazing toe. Ieder danst op zijn eigen manier. Een muis en een pad springen hoog op en neer, een rat draait rondjes, een slak en een mol kruipen van de ene naar de andere kant. Als hij een lange hagedis met een kleine pad ziet dansen, barst Johannes in lachen uit.

Dat had hij niet moeten doen! De muziek stopt. Een groene salamander komt op Johannes afrennen en vraagt of hij zich wat netter kan gedragen. 'Dansen is een serieuze zaak', zegt hij. 'Niemand vindt het leuk om uitgelachen te worden. Je moet niet net doen of je bij de mensen bent.' Daar schrikt Johannes van. Hij ziet veel dieren boos naar hem kijken. Windekind trekt hem naar zich toe en fluistert: 'Laten we maar weggaan, Johannes. Je hebt het, net zoals bij de krekels, weer verpest. Dat komt ervan als je bij de mensen bent opgegroeid.' Snel lopen ze naar buiten.

Het konijn bij de ingang hoort ze al aankomen. 'Was het leuk daarbinnen?' 'O, ja. Het was een vrolijk feest', zegt Johannes. 'Maar nu ben ik moe en heb ik slaap.'

‘Kom, dan gaan we hier liggen’, zegt Windekind.
Ze gaan op het mos liggen, vlak bij het konijn.
‘Leg jullie hoofden maar op mij. Dan hebben jullie
een lekker zacht kussentje’, zegt het konijn.

Dat doen ze.

‘Welterusten, moeder’, zegt Windekind tegen de
maan.

Johannes knijpt zijn hand met het gouden sleuteltje
stevig dicht.

Hij legt zijn hoofd op het donzige buikje van het
konijn en slaapt meteen in.